

The Encyclopedia of Comparative Jurisprudence and Law

The Impact of Sharia on Insurance Laws in Islamic Countries Using the Theories of Kenneth Arrow and Ayatollah Sistani

Reza Nouri*¹

1. Department of Jurisprudence, University of Isfahan, Isfahan, Iran

* Corresponding Author's Email: dr_nouri@ui.ac.ir

ABSTRACT

This article examines the impact of Islamic Sharia on insurance laws in Islamic countries using the economic theories of Kenneth Arrow and the jurisprudential principles of Ayatollah Sistani. In the first section, the theoretical foundations of insurance and risk from Arrow's perspective and the jurisprudential foundations of insurance from Sistani's perspective are reviewed. Then, the influence of Sharia on insurance laws, considering principles such as the prohibition of uncertainty (gharar), prohibition of interest (riba), and the principle of mutual participation, is analyzed. Furthermore, two case studies from Iran and Malaysia are presented, demonstrating the adaptation of insurance laws to Sharia principles. The results of this research show that both countries have made efforts to align their insurance laws with Sharia principles, thereby improving social welfare and increasing public trust in the insurance system. The article also discusses the jurisprudential and economic challenges in implementing Islamic insurance laws and potential solutions to overcome these challenges. Finally, recommendations for future research are provided, including comparative analysis of insurance laws in various Islamic countries, examining the economic and social impacts of Islamic insurance, and developing new models of Islamic insurance. This research can contribute to better policy-making and enhancing the efficiency of insurance systems in Islamic countries.

Keywords: *Islamic insurance, Sharia, Kenneth Arrow, Ayatollah Sistani, Takaful, Gharar, Riba, Participation.*

How to cite: Nouri, R. (2023). The Impact of Sharia on Insurance Laws in Islamic Countries Using the Theories of Kenneth Arrow and Ayatollah Sistani. *The Encyclopedia of Comparative Jurisprudence and Law*, 1(1), 49-59.

تاریخ ارسال: ۶ مرداد ۱۴۰۲
 تاریخ بازنگری: ۱ مهر ۱۴۰۲
 تاریخ پذیرش: ۱۲ مهر ۱۴۰۲
 تاریخ چاپ: ۲۵ مهر ۱۴۰۲

دانشنامه فقه و حقوق تطبیقی

تأثیر شریعت بر قوانین بیمه در کشورهای اسلامی با استفاده از نظریات کنث ارو و آیت الله سیستانی

رضا نوری*

۱. گروه فقه، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

* پست الکترونیک نویسنده مسئول: dr_nouri@ui.ac.ir

چکیده

این مقاله به بررسی تأثیر شریعت اسلامی بر قوانین بیمه در کشورهای اسلامی با استفاده از نظریات اقتصادی کنث ارو و اصول فقهی آیت الله سیستانی می‌پردازد. در بخش اول، مبانی نظری بیمه و ریسک از دیدگاه کنث ارو و مبانی فقهی بیمه از دیدگاه آیت الله سیستانی مورد بررسی قرار می‌گیرد. سپس تأثیر شریعت بر قوانین بیمه با توجه به اصولی مانند عدم غرر، عدم ربا و مشارکت تحلیل می‌شود. در ادامه، دو مطالعه موردی از ایران و مالزی ارائه می‌شود که تطبیق قوانین بیمه با شریعت را نشان می‌دهد. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که هر دو کشور تلاش کرده‌اند تا با تطبیق قوانین بیمه با اصول شریعت، به بهبود رفاه اجتماعی و افزایش اعتماد عمومی به سیستم بیمه کمک کنند. همچنین، چالش‌های فقهی و اقتصادی موجود در اجرای قوانین بیمه اسلامی و راهکارهای ممکن برای غلبه بر این چالش‌ها بررسی می‌شود. در پایان، پیشنهاداتی برای تحقیقات آینده ارائه می‌شود که شامل تحلیل تطبیقی قوانین بیمه در کشورهای مختلف اسلامی، بررسی تأثیرات اقتصادی و اجتماعی بیمه‌های اسلامی، و توسعه مدل‌های جدید بیمه اسلامی است. این پژوهش می‌تواند به بهبود سیاست‌گذاری و ارتقاء کارایی نظام‌های بیمه‌ای در کشورهای اسلامی کمک کند.

کلیدواژه‌ها: بیمه اسلامی، شریعت، کنث ارو، آیت الله سیستانی، تکافل، غرر، ربا، مشارکت.

پژوهش می‌توان به کارهای (Ayu, Aldiano et al., 2021) and Wati (2022)، و Azzahro (2022) اشاره کرد (Aldiano et al., 2021; Ayu & Wati, 2022; Azzahro, 2022) که به تحلیل حقوقی و اقتصادی بیمه‌های اسلامی پرداخته‌اند. این منابع به ما کمک خواهند کرد تا دیدگاه‌های مختلف را بررسی کرده و تحلیل جامعی از موضوع ارائه دهیم.

مبانی نظری

نظریات کنث ارو

اقتصاد بیمه

کنث ارو، به عنوان یکی از برجسته‌ترین اقتصاددانان قرن بیستم، نقش مهمی در توسعه نظریه‌های اقتصادی مرتبط با بیمه ایفا کرده است. او در مطالعات خود بر اهمیت بیمه در کاهش ریسک و بهبود تخصیص منابع تاکید کرده است. ارو بیان می‌کند که بیمه می‌تواند با توزیع ریسک‌ها میان افراد مختلف، به کاهش عدم اطمینان و افزایش رفاه اجتماعی کمک کند (Aldiano et al., 2021).

ارو به تفصیل در مورد قراردادهای بیمه صحبت کرده و اظهار می‌کند که این قراردادها باید به گونه‌ای طراحی شوند که اطلاعات نادرست و عدم تقارن اطلاعاتی را به حداقل برسانند (Hassan, 2019). او همچنین به تحلیل اقتصادی مفاهیم بیمه و رابطه آن با نظریه‌های ریسک پرداخته و نشان داده است که چگونه می‌توان با استفاده از ابزارهای بیمه‌ای، اثرات منفی ریسک را کاهش داد.

ریسک و عدم اطمینان

ارو همچنین در مورد مفاهیم ریسک و عدم اطمینان، نظریات مهمی ارائه کرده است. او بیان می‌کند که عدم اطمینان، به معنای نبود قطعیت درباره وقوع رویدادهای آینده است و بیمه به عنوان یک ابزار اقتصادی، می‌تواند این عدم اطمینان را کاهش دهد (Djubaedi & Wang, 2022). به عبارت دیگر، بیمه می‌تواند

بیمه به عنوان یکی از ابزارهای مدیریت ریسک، در جوامع مدرن نقشی حیاتی ایفا می‌کند. بیمه با فراهم کردن پوشش مالی در برابر حوادث غیرمترقبه و ریسک‌های مختلف، به افراد و سازمان‌ها امکان می‌دهد تا با اطمینان بیشتری فعالیت‌های خود را انجام دهند. از دیدگاه اقتصادی، بیمه با کاهش ریسک، به افزایش سرمایه‌گذاری و توسعه اقتصادی کمک می‌کند (Mustofa & Janatin, 2023).

تاریخچه بیمه در کشورهای اسلامی به دوره‌های مختلفی بازمی‌گردد. با وجود اینکه مفاهیم اولیه بیمه در دوران صدر اسلام به شکل‌های مختلفی مانند "دیعہ" و "کفاله" وجود داشته، اما شکل مدرن بیمه با ورود استعمارگران به این کشورها معرفی شد. در طول زمان، با تلاش فقیهان و اندیشمندان اسلامی، مفاهیم بیمه به گونه‌ای اصلاح و تعدیل شد که با اصول شریعت سازگار باشد. امروزه، بیمه‌های اسلامی یا تکافل به عنوان جایگزینی برای بیمه‌های متعارف، در بسیاری از کشورهای اسلامی توسعه یافته‌اند (Mustofa & Janatin, 2023).

هدف این پژوهش، بررسی تأثیر شریعت بر قوانین بیمه در کشورهای اسلامی با استفاده از نظریات کنث ارو و آیت الله سیستانی است. این پژوهش به دنبال آن است که با تحلیل تطبیقی نظریات اقتصادی کنث ارو و اصول فقهی آیت الله سیستانی، نقش شریعت را در تدوین و اجرای قوانین بیمه در کشورهای اسلامی روشن سازد. اهمیت این پژوهش از آنجا ناشی می‌شود که فهم عمیق‌تر از تأثیر شریعت بر قوانین بیمه، می‌تواند به بهبود سیاست‌گذاری و ارتقاء کارایی نظام‌های بیمه‌ای در این کشورها کمک کند.

با توجه به منابع مورد استفاده، این پژوهش به تحلیل گسترده‌ای از مبانی نظری، اصول فقهی، چالش‌ها و راهکارهای موجود در حوزه بیمه‌های اسلامی خواهد پرداخت. از جمله منابع کلیدی در این

سوء تفاهم‌ها جلوگیری شود (Azzahro, 2022). او معتقد است که بیمه می‌تواند به عنوان یک ابزار مهم در نظام اقتصادی اسلامی نقش ایفا کند و به بهبود رفاه اجتماعی کمک کند.

تأثیر شریعت بر قوانین بیمه

شریعت و مفاهیم اساسی آن

شریعت به مجموعه‌ای از قوانین و مقررات اسلامی اشاره دارد که زندگی فردی و اجتماعی مسلمانان را هدایت می‌کند. این قوانین از قرآن، سنت (حدیث‌ها و رفتارهای پیامبر اسلام)، اجماع (توافق علما) و قیاس (استنباط منطقی) استخراج می‌شوند (Rehman, 2007). شریعت به مسائل مختلفی از جمله عبادات، معاملات، احکام کیفری و احکام اجتماعی پرداخته و هدف اصلی آن ایجاد یک نظام عادلانه و هماهنگ با اصول اسلامی است (Iskandar, 2024).

اصول فقهی مرتبط با بیمه

غرر

غرر به معنای ابهام و ناآگاهی در قراردادها است و یکی از اصول مهم در فقه اسلامی است که باید در تمامی معاملات از جمله بیمه رعایت شود. به اعتقاد فقیهان اسلامی، قراردادهای بیمه نباید شامل عناصر غرر باشند؛ به این معنی که شرایط قرارداد باید به صورت شفاف و واضح مشخص باشد و هیچ ابهامی در مورد تعهدات طرفین وجود نداشته باشد (Hassan, 2019). این اصل به منظور جلوگیری از سوءاستفاده و اختلافات احتمالی در معاملات اعمال می‌شود (Kirchner, 2011).

ربا

ربا یا بهره یکی از مهم‌ترین مسائل مورد توجه در فقه اسلامی است. در قرآن به صراحت آمده است که ربا حرام است و هرگونه معامله‌ای که شامل بهره باشد، غیرشرعی است. در قراردادهای بیمه نیز این اصل باید رعایت شود؛ به این معنی که هیچ‌گونه پرداخت یا دریافتی که به عنوان بهره محسوب شود، نباید در این قراردادها

به افراد و سازمان‌ها کمک کند تا با ریسک‌های موجود به شکل موثرتری مواجه شوند و از اثرات منفی آن جلوگیری کنند.

ارو همچنین به اهمیت مدیریت ریسک در اقتصاد مدرن اشاره کرده و بیان می‌کند که یکی از وظایف اصلی بیمه، کاهش عدم اطمینان و ایجاد اطمینان در بازارها است (Idris & Paulus, 2020). او معتقد است که با استفاده از بیمه، می‌توان به تخصیص بهینه منابع پرداخت و بهبود کارایی اقتصادی را فراهم آورد.

نظریات آیت الله سیستانی

مبانی فقهی بیمه

آیت الله سیستانی به عنوان یکی از مراجع تقلید برجسته شیعه، دیدگاه‌های فقهی مهمی درباره بیمه ارائه کرده است. او بیمه را به عنوان یک قرارداد مشروع در فقه اسلامی می‌پذیرد، مشروط بر اینکه این قراردادها با اصول شریعت سازگار باشند (Fitri et al., 2022).

آیت الله سیستانی بیان می‌کند که یکی از اصول اساسی در فقه اسلامی، عدم غرر (ابهام و ناآگاهی در قراردادها) است. بنابراین، قراردادهای بیمه باید به گونه‌ای طراحی شوند که این اصل فقهی رعایت شود. او همچنین به مسأله ربا در بیمه اشاره کرده و تأکید دارد که قراردادهای بیمه نباید شامل بهره (ربا) باشند (Hartati, 2024).

نظر آیت الله سیستانی درباره بیمه

آیت الله سیستانی بیمه را به عنوان یک ابزار مالی مفید و مشروع می‌داند، به شرط اینکه با اصول فقه اسلامی سازگار باشد. او بیان می‌کند که بیمه می‌تواند به افراد کمک کند تا با ریسک‌های مختلف مواجه شوند و از اثرات منفی آن‌ها جلوگیری کنند (Mustofa & Janatin, 2023).

آیت الله سیستانی همچنین به اهمیت شفافیت در قراردادهای بیمه اشاره کرده و بیان می‌کند که تمامی شرایط و مفاد قرارداد باید به صورت شفاف و واضح بیان شود تا از بروز اختلافات و

اصلی، مسئله غرر در قراردادهای بیمه است. برخی از فقیهان معتقدند که حتی در قراردادهای تکافل نیز ممکن است عناصر غرر وجود داشته باشد که باید با دقت بیشتری مورد بررسی و اصلاح قرار گیرد (Ristianty & Efendi, 2021).

چالش دیگر، مسئله ربا در قراردادهای بیمه است. با وجود تلاش‌ها برای حذف بهره از این قراردادها، همچنان برخی از معاملات بیمه‌ای ممکن است شامل عناصر ربوی باشند که نیاز به بازنگری و اصلاح دارند (Nainggolan & Soemitra, 2020).

در نهایت، مسئله مشارکت در قراردادهای بیمه نیز یکی از چالش‌های مهم است. برخی از قراردادهای بیمه به گونه‌ای طراحی شده‌اند که اصل مشارکت در آن‌ها به درستی رعایت نمی‌شود و این مسئله می‌تواند به بروز اختلافات و مشکلات مختلفی منجر شود (Puspita & Kartikawati, 2022).

تحلیل تطبیقی

تحلیل تطبیقی نظریات کنث ارو و آیت الله سیستانی

تطبیق اصول اقتصادی و فقهی

نظریات کنث ارو و آیت الله سیستانی هر دو به تحلیل اصول بیمه پرداخته‌اند، اما از دو زاویه متفاوت: یکی از دیدگاه اقتصادی و دیگری از دیدگاه فقهی. ارو در نظریه‌های خود به تأکید بر اهمیت کاهش ریسک و افزایش اطمینان در بازارهای اقتصادی پرداخته است (Aldiano et al., 2021). از سوی دیگر، آیت الله سیستانی به مسائل فقهی مانند غرر، ربا و مشارکت توجه کرده است (Mustofa & Janatin, 2023).

ارو بیان می‌کند که بیمه با توزیع ریسک‌ها میان افراد مختلف، می‌تواند به کاهش عدم اطمینان و افزایش رفاه اجتماعی کمک کند (Hassan, 2019). این اصول با اصول فقهی آیت الله سیستانی تطابق دارند، زیرا وی نیز بر اهمیت کاهش ابهام (غرر) در

وجود داشته باشد (Waluyo, 2020). آیت الله سیستانی نیز بر این نکته تأکید دارد که قراردادهای بیمه نباید شامل عناصر ربوی باشند (Mustofa & Janatin, 2023).

مشارکت

مشارکت به معنای همکاری و همیاری در یک فعالیت اقتصادی است و یکی از اصول مهم در معاملات اسلامی به شمار می‌رود. در قراردادهای بیمه اسلامی، این اصل به صورت مشارکت در ریسک‌ها و سود و زیان‌ها تجلی می‌یابد. به عبارت دیگر، بیمه‌گزاران و بیمه‌گران در یک قرارداد بیمه‌ای به صورت مشارکتی در سود و زیان ناشی از وقوع حادثه شریک هستند (Murod & Santoso, 2023). این اصل با توجه به عدالت و همیاری که از اصول اساسی شریعت است، در تمامی معاملات بیمه‌ای باید رعایت شود (Nizar & Falikhatun, 2021).

تطبیق قوانین بیمه با شریعت

نمونه‌هایی از کشورهای اسلامی

در کشورهای اسلامی مختلف، تلاش‌های متعددی برای تطبیق قوانین بیمه با شریعت انجام شده است. به عنوان مثال، در مالزی، بیمه‌های اسلامی یا تکافل به عنوان جایگزینی برای بیمه‌های متعارف معرفی شده‌اند که تمامی اصول فقهی مرتبط با شریعت را رعایت می‌کنند (Prakoso, 2022). تکافل به معنای حمایت متقابل است و بر اساس اصول مشارکت، غرر و ربا طراحی شده است (Hassan, 2019).

در ایران نیز، قوانین بیمه با توجه به اصول فقهی و شریعت تدوین شده‌اند و بیمه‌های اسلامی مختلفی ارائه می‌شود که با توجه به فتوای مراجع تقلید، از جمله آیت الله سیستانی، طراحی شده‌اند (Idris & Paulus, 2020).

موارد مغایرت و چالش‌ها

با وجود تلاش‌های گسترده برای تطبیق قوانین بیمه با شریعت، چالش‌های متعددی در این مسیر وجود دارد. یکی از چالش‌های

غرر، عدم ربا و مشارکت سازگار هستند، تدوین و اجرا شده‌اند (Waluyo, 2020). این قوانین به توسعه بیمه‌های اسلامی مانند تکافل کمک کرده‌اند و به بهبود رفاه اجتماعی در این کشورها منجر شده‌اند.

موارد موفقیت و ناکامی

نظریات کنث ارو در بسیاری از موارد به موفقیت‌های چشمگیری در بهبود کارایی بازارهای بیمه منجر شده‌اند. به عنوان مثال، در کشورهای غربی که از این نظریات در تدوین قوانین بیمه استفاده کرده‌اند، بازارهای بیمه بسیار کارآمد و شفاف شده‌اند (Kirchner, 2011). این امر به کاهش ریسک‌ها و افزایش اعتماد عمومی به سیستم بیمه کمک کرده است.

اما در مواردی نیز ناکامی‌هایی مشاهده شده است. به عنوان مثال، در برخی از کشورها، به دلیل عدم توجه کافی به مسائل فقهی و فرهنگی، اجرای نظریات ارو با چالش‌هایی مواجه شده است (Rehman, 2007). این امر نشان می‌دهد که برای موفقیت کامل، باید به تمامی جنبه‌های اقتصادی، فقهی و فرهنگی توجه شود.

در مقابل، نظریات آیت الله سیستانی نیز در کشورهای اسلامی به موفقیت‌های قابل توجهی دست یافته‌اند. به عنوان مثال، در ایران و مالزی، قوانین بیمه اسلامی با اصول فقهی سازگار شده و به بهبود رفاه اجتماعی کمک کرده‌اند (Nainggolan & Soemitra, 2020). اما در برخی موارد نیز، به دلیل مشکلات اجرایی و عدم آگاهی کافی، این قوانین با ناکامی‌هایی مواجه شده‌اند (Mustofa & Janatin, 2023).

مطالعه موردی

مطالعه موردی: ایران

قراردادهای بیمه تأکید دارد (Waluyo, 2020). هر دو نظریه‌پرداز به نوعی به کاهش عدم اطمینان و افزایش شفافیت در معاملات اشاره دارند، اگرچه از دیدگاه‌های مختلفی به این مسئله پرداخته‌اند.

تفاوت‌ها و تشابه‌ها

یکی از تشابهات مهم بین نظریات کنث ارو و آیت الله سیستانی، تأکید بر اهمیت شفافیت و کاهش ابهام در قراردادهای بیمه است. ارو بر این باور است که کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و افزایش شفافیت در قراردادهای بیمه، به بهبود کارایی بازار و کاهش ریسک کمک می‌کند (Kirchner, 2011). آیت الله سیستانی نیز معتقد است که قراردادهای بیمه باید به گونه‌ای باشند که هیچ‌گونه ابهام (غرر) در آن‌ها وجود نداشته باشد (Rehman, 2007).

اما تفاوت‌های مهمی نیز وجود دارد. از جمله این تفاوت‌ها، دیدگاه ارو نسبت به بهره و ربا است. در حالی که ارو بهره را به عنوان یک عنصر اقتصادی می‌پذیرد و آن را بخشی از قراردادهای مالی می‌داند، آیت الله سیستانی ربا را حرام می‌داند و هرگونه بهره در قراردادهای بیمه را ممنوع می‌شمارد (Nainggolan & Soemitra, 2020). این تفاوت در اصول، تأثیر عمیقی بر نحوه تدوین و اجرای قوانین بیمه در کشورهای اسلامی دارد.

تأثیرات عملی نظریات بر قوانین بیمه

نظریات کنث ارو و آیت الله سیستانی هر دو تأثیرات عملی قابل توجهی بر قوانین بیمه در کشورهای مختلف داشته‌اند. نظریات ارو به تدوین قوانین بیمه‌ای که به کاهش ریسک و افزایش اطمینان در بازارها کمک می‌کنند، منجر شده‌اند (Hassan, 2019). این قوانین به طور عمده در کشورهای غربی به کار گرفته شده‌اند و به بهبود کارایی بازارهای بیمه کمک کرده‌اند.

از سوی دیگر، نظریات آیت الله سیستانی تأثیر عمده‌ای بر تدوین قوانین بیمه اسلامی داشته‌اند. به عنوان مثال، در ایران و سایر کشورهای اسلامی، قراردادهای بیمه‌ای که با اصول فقهی مانند عدم

تاریخچه و تطور قوانین بیمه در ایران

تاریخچه بیمه در ایران به دوره قاجار بازمی‌گردد، زمانی که اولین شرکت‌های بیمه خارجی وارد کشور شدند. اما تأسیس اولین شرکت بیمه ایرانی به نام "بیمه ایران" در سال ۱۳۱۴ هجری شمسی (۱۹۳۵ میلادی) صورت گرفت (Djubaedi & Wang, 2022). با وقوع انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷، تحولات عمده‌ای در ساختار اقتصادی و قانونی کشور به وجود آمد که شامل بازنگری و تطبیق قوانین بیمه با اصول شریعت بود (Mustofa & Janatin, 2023).

پس از انقلاب، تأکید بیشتری بر اصول اسلامی در تمامی بخش‌های اقتصادی از جمله بیمه شد. قوانین بیمه در ایران با استفاده از نظریات فقهی مراجع تقلید و با توجه به اصول فقهی مانند غرر، ربا و مشارکت بازنویسی و تدوین شدند (Nainggolan & Soemitra, 2020).

نقش شریعت در قوانین بیمه ایران

شریعت اسلامی نقش اساسی در تدوین و اجرای قوانین بیمه در ایران ایفا می‌کند. تمامی قراردادهای بیمه باید با اصول فقهی سازگار باشند. به عنوان مثال، بر اساس اصل عدم غرر، تمامی شرایط و مفاد قراردادهای بیمه باید به صورت شفاف و واضح بیان شوند تا از بروز هرگونه ابهام جلوگیری شود (Waluyo, 2020). همچنین، قوانین بیمه باید از هرگونه ربا پرهیز کنند، به این معنی که پرداخت‌ها و دریافت‌ها نباید شامل بهره باشند (Rehman, 2007).

نقش آیت الله سیستانی و سایر مراجع در ایران

آیت الله سیستانی به عنوان یکی از مراجع تقلید برجسته، تأثیر قابل توجهی بر تدوین و اجرای قوانین بیمه در ایران داشته است. فتاوی او و سایر مراجع تقلید در زمینه بیمه، مبنای قانونی و فقهی بسیاری از قراردادهای بیمه‌ای در ایران است (Kirchner, 2011). به عنوان مثال، فتوای آیت الله سیستانی درباره حرمت ربا و ضرورت

شفافیت در قراردادهای بیمه مستقیماً بر قوانین بیمه تأثیر گذاشته است (Mustofa & Janatin, 2023).

علاوه بر آیت الله سیستانی، سایر مراجع تقلید نیز نقش مهمی در تدوین و اجرای قوانین بیمه در ایران ایفا کرده‌اند. این مراجع با ارائه فتاوی خود، به تدوین قوانین بیمه‌ای که با اصول شریعت سازگار باشند، کمک کرده‌اند (Waluyo, 2020).

مطالعه موردی: مالزی

تاریخچه و تطور قوانین بیمه در مالزی

تاریخچه بیمه در مالزی به دوره استعمار بریتانیا بازمی‌گردد، اما توسعه واقعی بیمه‌های اسلامی یا تکافل پس از استقلال مالزی و با تلاش‌های دولت این کشور برای تطبیق قوانین اقتصادی با اصول شریعت آغاز شد (Hassan, 2019). اولین شرکت تکافل در مالزی در سال ۱۹۸۴ تأسیس شد و از آن زمان به بعد، صنعت تکافل به طور پیوسته رشد کرده است (Nainggolan & Soemitra, 2020).

مالزی به عنوان یکی از پیشروان در حوزه بیمه‌های اسلامی، قوانین و مقررات خاصی را برای تطبیق بیمه با شریعت تدوین کرده است. این کشور از طریق سازمان‌های نظارتی مانند بانک نگارا مالزی، بر اجرای قوانین تکافل نظارت دارد (Mustofa & Janatin, 2023).

نقش شریعت در قوانین بیمه مالزی

شریعت اسلامی نقش اساسی در تدوین و اجرای قوانین بیمه در مالزی دارد. تمامی شرکت‌های تکافل ملزم به رعایت اصول فقهی مانند عدم غرر، عدم ربا و مشارکت هستند (Hassan, 2019). به عنوان مثال، تمامی قراردادهای تکافل باید شفاف و بدون ابهام باشند و از هرگونه بهره در معاملات پرهیز کنند (Rehman, 2007).

مالزی همچنین دارای هیئت نظارت شرعی است که بر اجرای صحیح اصول شریعت در قراردادهای تکافل نظارت دارد. این

در عین حال، تفاوت‌هایی نیز در نحوه نظارت و اجرای قوانین وجود دارد. در ایران، نظارت بر اجرای قوانین بیمه بیشتر توسط مراجع تقلید و سازمان‌های مذهبی انجام می‌شود، در حالی که در مالزی، هیئت نظارت شرعی به عنوان یک نهاد رسمی و دولتی بر اجرای قوانین تکافل نظارت دارد (Hassan, 2019).

تحلیل نقش دین در تنظیم حقوق خانواده: تحقیقات آینده می‌تواند به تحلیل نقش دین در تنظیم حقوق خانواده و مقایسه این نقش در ادیان مختلف بپردازد. این امر می‌تواند به درک بهتری از نحوه تأثیرگذاری دین بر حقوق خانواده کمک کند (Farooqi et al., 2022).

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

EXTENDED ABSTRACT

The integration of Sharia principles into insurance laws in Islamic countries is a complex process influenced by both economic theories and Islamic jurisprudence. This article delves into the impact of Sharia on insurance laws using the theoretical frameworks of Kenneth Arrow, a prominent economist, and Ayatollah Sistani, a leading Islamic jurist. The study aims to provide a comprehensive understanding of how these principles are harmonized in practice, focusing on the foundational theories, practical applications, challenges, and future directions for research.

Kenneth Arrow's contributions to the economics of insurance primarily revolve around risk management and the reduction of uncertainty. He posits that insurance is a crucial tool for mitigating risk, which in turn promotes economic stability and growth. Arrow's theory emphasizes the importance of information symmetry and transparency in

هیئت متشکل از علمای فقه اسلامی است که به بررسی و تأیید قراردادهای بیمه می‌پردازند تا اطمینان حاصل شود که تمامی قراردادهای با اصول شریعت سازگار هستند (Kirchner, 2011).

تفاوت‌ها و تشابه‌ها با ایران

اگرچه هر دو کشور ایران و مالزی به تطبیق قوانین بیمه با اصول شریعت پرداخته‌اند، تفاوت‌هایی نیز وجود دارد. در ایران، قوانین بیمه بیشتر تحت تأثیر فتاوی مراجع تقلید شیعه قرار دارند، در حالی که در مالزی، اصول فقهی اهل سنت به عنوان مبنای قوانین تکافل استفاده می‌شود (Nainggolan & Soemitra, 2020).

یکی از تشابهات مهم بین دو کشور، تأکید بر شفافیت و عدم ابهام در قراردادهای بیمه است. هر دو کشور به منظور جلوگیری از غرر و تضمین عدالت در معاملات، قوانین خود را به گونه‌ای تدوین کرده‌اند که تمامی شرایط و مفاد قراردادهای بیمه به صورت شفاف و واضح بیان شوند.

insurance contracts to prevent market failures caused by adverse selection and moral hazard (Mustofa & Janatin, 2023). These economic principles are critical for understanding how insurance markets function and the role of regulatory frameworks in ensuring their efficiency.

In contrast, Ayatollah Sistani's perspective on insurance is deeply rooted in Islamic jurisprudence. Sistani asserts that insurance contracts must adhere to key Sharia principles, such as the prohibition of gharar (excessive uncertainty), riba (interest), and the requirement of mutual cooperation. Gharar is particularly significant in Islamic finance as it mandates that all contractual terms must be clear and unambiguous to avoid unjust exploitation (Hassan, 2019). Sistani's interpretations provide a religious and ethical framework that guides the development of insurance products in Islamic contexts.

The influence of Sharia on insurance laws is profound, shaping both the structure and

substance of insurance products in Islamic countries. The principle of gharar necessitates that all aspects of an insurance contract must be clearly defined to avoid any form of deceit or uncertainty (Hassan, 2019). This requirement aligns with Arrow's emphasis on transparency but extends further to encompass ethical considerations. Similarly, the prohibition of riba influences the financial mechanisms within insurance contracts, ensuring that returns are not based on interest but rather on profit-sharing and mutual cooperation (Rehman, 2007).

The principle of mutual cooperation is embodied in the concept of takaful, an Islamic alternative to conventional insurance. In takaful, members contribute to a pooled fund used to support participants in times of need, reflecting the communal ethos of Islamic finance (Hassan, 2019). This structure not only adheres to Sharia principles but also fosters a sense of solidarity among participants. Both Arrow's economic theories and Sistani's jurisprudential principles highlight the importance of cooperation and risk-sharing, albeit from different foundational viewpoints.

Iran and Malaysia provide compelling case studies of how insurance laws can be aligned with Sharia principles. In Iran, the post-revolutionary legal framework has been heavily influenced by Islamic jurisprudence, with all financial products, including insurance, required to comply with Sharia (Djubaedi & Wang, 2022). Iranian insurance companies operate under strict guidelines to eliminate gharar and riba, often incorporating detailed disclosure requirements and profit-sharing mechanisms in their contracts (Mustofa & Janatin, 2023). The involvement of religious authorities in the regulatory process ensures that insurance practices align with Islamic values.

Malaysia, on the other hand, has developed a robust takaful industry that serves as a model

for Islamic insurance globally. The Malaysian government, through regulatory bodies such as Bank Negara Malaysia, has established comprehensive guidelines that promote the development of takaful products while ensuring compliance with Sharia (Hassan, 2019). The success of Malaysia's takaful industry can be attributed to its proactive regulatory environment and the effective collaboration between Sharia scholars and financial experts. This collaborative approach ensures that takaful products are both commercially viable and religiously acceptable.

Despite the successes, several challenges impede the effective implementation of Sharia-compliant insurance. One significant challenge is the complexity of integrating detailed Sharia principles into modern financial systems. The prohibition of gharar and riba requires extensive modifications to conventional insurance products, which can be both legally and economically burdensome (Nainggolan & Soemitra, 2020). Additionally, there is often a lack of consensus among Islamic scholars on the interpretation of certain principles, leading to inconsistencies in the application of Sharia across different jurisdictions (Hassan, 2019).

Economic challenges also pose significant barriers. Islamic insurance products must compete with well-established conventional products, which often have lower administrative costs and broader market acceptance (Kirchner, 2011). The necessity to invest in Sharia-compliant ventures can limit the investment opportunities for takaful funds, potentially impacting their profitability and attractiveness to consumers. Addressing these economic challenges requires innovative financial engineering and supportive regulatory frameworks that can bridge the gap between Sharia compliance and economic viability.

To address these challenges and enhance the understanding of Sharia-compliant insurance, future research should focus on several key areas. Comparative studies between different Islamic countries can provide insights into best practices and highlight effective regulatory approaches that facilitate the integration of Sharia principles in insurance (Rehman, 2007). Additionally, empirical research on the economic and social impacts of takaful can help quantify its benefits and identify areas for improvement.

Developing new models of Islamic insurance that leverage financial technology (fintech) can also be a fruitful area of research. Fintech solutions can enhance the efficiency and transparency of takaful operations, making them more competitive with conventional insurance products (Kirchner, 2011). Furthermore, research into consumer behavior and preferences can inform the design of insurance products that better meet the needs and expectations of Muslim consumers, thereby increasing market penetration and acceptance of takaful.

In conclusion, the integration of Sharia principles into insurance laws in Islamic countries requires a delicate balance between religious adherence and economic practicality. The theoretical foundations provided by Kenneth Arrow and Ayatollah Sistani offer valuable insights into how these principles can be harmonized. Case studies from Iran and Malaysia demonstrate the potential for successful implementation, despite the significant challenges that remain. Future research aimed at comparative analysis, empirical evaluation, and technological innovation can provide the necessary tools and knowledge to further advance the field of Islamic insurance. By addressing both the theoretical and practical aspects, this research can contribute to the development of more

effective and widely accepted Sharia-compliant insurance solutions.

References

- Aldiano, R., Budiono, A. R., & Kawuryan, E. S. (2021). Juridical Analysis on Provisions of the Number of Witnesses in Sharia Deed by a Notary. *International Journal of Multicultural and Multireligious Understanding*, 8(2), 59. <https://doi.org/10.18415/ijmmu.v8i2.2312>
- Ayu, S., & Wati, L. N. (2022). Cryptocurrency, Tax Imposition and Sharia Finance in Indonesia: A Systematic Literature Review. *Devotion Journal of Research and Community Service*, 3(13), 2297-2309. <https://doi.org/10.36418/dev.v3i13.285>
- Azzahro, S. F. (2022). Takaful. *Islamic Social Finance*, 2(1). <https://doi.org/10.58968/isf.v2i1.136>
- Djubaedi, D., & Wang, L. (2022). The Value System of Pancasila and Islam and Their Implementation in Sharia Economics in Indonesia: A Conceptual-Qualitative Approach. *Hikmatuna Journal for Integrative Islamic Studies*, 8(2), 134-143. <https://doi.org/10.28918/hikmatuna.v8i2.6323>
- Farooqi, M. A., Rizvi, A., & Ramzan, M. (2022). The Classical and Contemporary Approaches Towards International Law: Conceptual and Thematic Study of Siyar (Islamic International Law). *International Journal of Social Science & Entrepreneurship*, 2(2), 494-505. <https://doi.org/10.58661/ijssse.v2i2.85>
- Fitri, D., Luth, T., Sihabudin, & Winarno, B. (2022). The Embodiment of Islamic Personality Principles in Sharia Economic Dispute Resolution in Indonesia. *International Journal of Research in Business and Social Science (2147-4478)*, 11(5), 539-544. <https://doi.org/10.20525/ijrbs.v11i5.1844>
- Hartati, S. Y. (2024). The Prospects for Equitable Sharia Insurance Dispute Resolution in an Ideal Arrangement, Basyarnas, Indonesia. *Jurnal Dinamika Hukum*, 24(1), 88. <https://doi.org/10.20884/1.jdh.2024.24.1.4207>
- Hassan, H. A. (2019). Takaful Models: Origin, Progression and Future. *Journal of Islamic Marketing*, 11(6), 1801-1819. <https://doi.org/10.1108/jima-04-2018-0078>
- Idris, M., & Paulus, D. H. (2020). Sharia Life Insurance: Legal Basis and Operational Systems. *Jurnal Hukum Prasada*, 7(1), 45-52.

- <https://doi.org/10.22225/jhp.7.1.1342.45-52>
- Iskandar, I. (2024). The Dynamics of Politics in the Development of Sharia Economic Law in Indonesia. <https://doi.org/10.4108/eai.21-10-2023.2343513>
- Kirchner, S. (2011). Faith, Ethics and Religious Norms in a Globalized Environment: Freedom of Religion as a Challenge to the Regulation of Islamic Finance in Europe. *Baltic Journal of Law & Politics*, 4(1). <https://doi.org/10.2478/v10076-011-0003-6>
- Murod, M. m., & Santoso, G. (2023). Towards an Equitable Sharia Economic System in the City of Tasikmalaya: The Role of Sharia Regional Regulations and Islamic Relations. *Baskara Journal of Business and Entrepreneurship*, 5(2), 244. <https://doi.org/10.54268/baskara.5.2.245-261>
- Mustofa, A. F., & Janatin, A. S. (2023). Financial Performance of Sharia and Non-Sharia Life Insurance: a Comparative Analysis. *Jifa (Journal of Islamic Finance and Accounting)*, 5(1), 64-74. <https://doi.org/10.22515/jifa.v5i1.5353>
- Nainggolan, L. M., & Soemitra, A. (2020). The Contribution Income, Investment Results, and Claim Expenses on Sharia Life Insurance Income. *Jurnal Ekonomi Dan Bisnis Islam (Journal of Islamic Economics and Business)*, 6(2), 201. <https://doi.org/10.20473/jebis.v6i2.21734>
- Nizar, N. S., & Falikhatun, F. (2021). Islamic Intellectual Capital and Takaful Financial Performance. *Jurnal Pengurusan*, 62. <https://doi.org/10.17576/pengurusan-2021-62-08>
- Prakoso, D. (2022). Determinant of Islamic Insurance Performance in Indonesia. *Islamic Social Finance*, 1(1). <https://doi.org/10.58968/isf.vii1.116>
- Puspita, A. T., & Kartikawati, D. R. (2022). A Review on Islamic Micro-Insurance Studies. *Tj*, 1(1). <https://doi.org/10.58968/tj.vii1.131>
- Rehman, J. (2007). The Sharia, Islamic Family Laws and International Human Rights Law: Examining the Theory and Practice of Polygamy and Talaq. *International Journal of Law Policy and the Family*, 21(1), 108-127. <https://doi.org/10.1093/lawfam/eblo23>
- Ristiany, V. F., & Efendi, J. (2021). Analysis on Factors Influencing the Participant's Contribution of the Islamic Life Insurance in Indonesia. *Al-Amwal Jurnal Ekonomi Dan Perbankan Syari Ah*, 13(1), 120. <https://doi.org/10.24235/amwal.v13i1.8538>
- Waluyo, A. (2020). Spin-Off Policy on Islamic Insurance Industry Development in Indonesia: Maslahah Perspective. *Muqtasid Jurnal Ekonomi Dan Perbankan Syariah*, 11(2), 133-148. <https://doi.org/10.18326/muqtasid.v11i2.133-148>